

עטרת שלוש

חג השבועות פרשת נשא

ה' סיון תשפ"ג
שנה י"ד גליון תרס"א

קול קאמרנא 0747962080

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק • בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א • עיה"ק ירושלים ת"ז

עטרת ראשנו דברי תורה מז"ק אדמו"ר שליט"א

דרך העבודה של דוד המלך ומרן הבעש"ט הקדוש המתגלה בחג השבועות

שורש נשמת מרן הבעש"ט

הנה היום יז"ט שבועות הוא יומא ההילולא של שני המאורות הגדולים, של דוד המלך ע"ה, ושל מרן הבעש"ט הקדוש זיע"א. וזה איתא בספח"ק נתיב מצותיך (נתיב אמונה סביל א אות ט) מאא"ז רביה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זלה"ה, ששורש נשמת מרן הבעש"ט היה משורש נשמת דוד המלך ע"ה, וז"ל: ורבינו הקדוש אור החיים, אמר עליו מרן הבעש"ט ששמתו מ'רוח' דוד של אצילות, ובכל לילה שמע תורה מפי הקב"ה, ורוב קדושתו אי אפשר לכתוב, והיה מיורדי המרכבה וגילוי נשמות ומדריגות רוח הקודש אמת, ומרן הקדוש היה 'נפש' דוד אצילות, והיה רוצה שיתקשרו ביחד 'נפש רוח', ויתגלה הנשמה וזיה אצילות, ויהיה הגאולה אמיתית עיי"ש.

דרך מרן הבעש"ט

והביאור בזה, ההנהגה כל הדרך של מרן הבעש"ט הקדוש היה (עיי' בעש"ט עה"ת בראשית אות קפה), שכל מעשה ומחשבה צריך להיות הכול לשם שמים וביחודים, כדי שלא ישכח מהש"ת, וכמו שכתוב 'בכל דרכיך דעה' (משלי ג) שזוהו כלל גדול, 'דעה' לשון חיבור ה' עם ו' קודשא בריך הוא ושכינתיה, בכל מעשיו אפילו בדברים גשמיים שעושה, צריך שתהיה עבודה לצורך גבוה לבד, ולא לכוונת דבר אחר, אפילו המעט מן המעט לא תהיה לכוונת עצמו, רק כולו לשם שמים.

ויעש דוד שם

ואתו דרך מצוינו ג"כ אצל דוד המלך ע"ה, כמו"כ 'ויעש דוד שם' (שמואל ב ח ט) היינו שכל עשיותיו של דוד המלך היה עם שמות ויחודים לשם שמים, וכמו שכתב אא"ז בספח"ק היכל הברכה (בראשית דף צד). וז"ל: ובכל הדברים שבועולם יש בחינות אלו לייחד היסודות, לייחד קב"ה, צדיק אוכל לשובע נפשו, ובכל דברים יש בחירה, או לילך אחר התלהטות ותאות עוה"ז, שהוא ממש אש גיהנם, והצדיק בכל עסקי תאות עוה"ז, אינו לוקח לנפשו כלל, אלא מעט לשמח דעתו, שיהיה לבו שמח בשמחת קונו, והחומר לא יבלבל אותו, ועוד שהוא מתענג על השם בנועם דביקותו וזיו שכינתו, והמצוות והתורה והתפלה הם ממש חיותו, וכדי שלא יתגבר היללה עצבות החומר משתמש בעניני עוה"ז, אבל לא להנאתו, אלא מייחד יחודים בכל תנועה בסוד 'ויעש דוד שם' עיי"ש.

כוונת מרן הבעש"ט בנסיעתו לארץ ישראל

וזה היה כוונת מרן הבעש"ט הקדוש מה שרצה לבוא לארץ ישראל ולהתחבר עם האור החיים הקדוש, כי הרי ביארנו שכל עבודתו היה לייחד תמיד יחוד קוב"ה ושכינתיה, ושע"ז יתייחדו המאורות למעלה עד שורשו שהוא בחינת יחוד נפש רוח של דוד אצילות, וע"ז יתגלה הנשמה וזיה אצילות של מלך המשיח, ויהיה הגאולה אמיתית והבן.

קשרו לו שני כתרים

ועל דרך זה נראה לבאר מה שאיתא במסכת שבת (פג). דרש רבי סימאי, בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל, קשרו לו שני כתרים, אחד כנגד נעשה, ואחד כנגד נשמע, וכיון שחטאו ישראל, ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה ופירקום, שנאמר 'ויתנעלו בני ישראל את עדים מהר הורב' (שמות לג ט). וצריך להבין מה שכבר עמד בזה שם התוס' (יה"ה טעם למה מלאך אחד היה קושר שני כתרים לכל אחד ואחד, וכדי להסיר את השני כתרים היה צריך שני מלאכי חבלה להסירם, וז"ל: ואף על גב דגדולה מדה טובה ממדת פורענות, הכא נמי גדולה היא, שמלאך טוב היה קושר שני כתרים, ומלאך חבלה לא היה בו כח כי אם להסיר אחד.

מי גילה לבני רז

ועוד איתא שם במסכת שבת, וז"ל: אמר רבי אלעזר, בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתיב 'ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו' (תהילים קג ט). ברישא 'עושי' והדר 'לשמוע'. צריך להבין מה הכוונה שמלאכי השרת משתמשין בו.

מצוות עשה ולא תעשה

והנראה לבאר עפ"י מה שכבר ביארנו כמ"פ, שמצוות עשה ולא תעשה הם בחינת ו"ה משם הוי"ה, וכשעושים את המצוות בדחילו ורחימו נשלם י"ה משם הוי"ה, ונעשה שם הוי"ה שלם, וכמו שאנו אומרים לפני כל מצוה, לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתה, בדחילו ורחימו, ליחד שם י"ה ב"ה ביחודא שלים.

ענין חג השבועות הוא המשכת אור הכתר

וזהו הכוונה מה שאמרו חז"ל, בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל, וקשרו לו שני כתרים, אחד כנגד נעשה, ואחד כנגד נשמע. היינו שהשיגו שמתחילה צריך לתקן את אות ו' משם הוי"ה שהוא בחינת נעשה מצוות עשה, וע"ז נתקן אות ה' משם הוי"ה שהוא בחינת נשמע מצוות לא תעשה. ולכן כשאמרו נעשה ונשמע נעשה היחוד של קודשא ב"ה ושכינתה בחינת ו"ה משם הוי"ה, וע"ז נבראו ששים ריבוא מלאכי השרת ממה שרק קיבלו על עצמם לקיים את הכת"ר מצוות. וקשרו לכל אחד ואחד שני כתרים, אחד כנגד ו' משם הוי"ה, והשיגה כנגד ה' משם הוי"ה. והרי גם כל הענין של חג

השבועות הוא המשכת האורות של הכתר לזו"ן, כמבואר בשער הכוונות (דרישי חג השבועות ד"א) וז"ל: לפי שאנחנו בלילה זוהו עושים ב' דברים, הא' הוא להמשיך את כתר העליון דז"א, ע"י עסק התורה, ואחר כך באשמורת הבוקר אנו נעשים שושבינים דמטרוניתא רחל נוק' דז"א, וטובלת במקוה העליון שהוא הכתר, ואחר כך ע"י תפלת שחרית ומוסף דיום שבועות, אז היא עולה כמוהו, ואז הם מזדווגים יחד עיי"ש.

לקיים ולשמור הכת"ר מצוות

וזהו הכוונה מה שאמרו חז"ל, מי גילה לבני רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו, היינו שע"י שבני ישראל רק קיבלו עליהם לקיים את הכת"ר מצוות של עשה ולא תעשה נבראו מזה המלאכים, שהם בחינת יחוד זו"ן הוי"ה אדני", כי הרי ידוע (תקוף דף ב) שמלא"ך הוא בני' הוי"ה אדני". וזהו סוד משתמשין בו בחינת יחוד זו"ן.

כשחטאו בני ישראל בעגל

אבל אח"כ כשחטאו בני ישראל בעגל, ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה ופירקום, כי ע"י שחטאו עשו פירוד בו"ה משם הוי"ה בחינת נעשה לנשמע, ולכן ירדו לכל אחד ואחד שני מלאכי חבלה ולקחו מהם את השני כתרים, כי מתחילה כשאמרו נעשה ונשמע וקיבלו עליהם לקיים את הכת"ר מצוות נעשה היחוד העליון של זו"ן, ולכן היה סגי מלאך אחד לשני כתרים, כי השני כתרים שהם בחינת זו"ן נעשה אחד, אבל כשחטאו והפירדו בנייהם היה צריך שירד שני מלאכי חבלה כדי שיקחו מכל אחד ואחד את השני כתרים.

הכנה לקבלת התורה

נמצא מכל האמור שמיד כשקיבלו עליהם בני ישראל לקיים את כל הכת"ר מצוות ע"י שאמרו נעשה ונשמע, מיד נבראו מזה ששים ריבוא מלאכי השרת, רואים מזה שהכנה לקבלת התורה הוא דבר גדול מאוד, כי נבראו מזה מיד מלאכי השרת אפילו שעוד לא קיימו אותם בפועל. והטעם בזה כי המלאכים האלו שקשרו את הכתרים לבני ישראל נבראו לסייע לבני ישראל, כדי שיהיה בכוחם לקיים את הכת"ר מצוות בשלימות, וכמו שאמרו חז"ל (שבת קד). הכא לטהר מסייעין לו.

עול תורה ומצוות

הקב"ה יעזור שכל אחד ואחד יקבל על עצמו עול תורה ומצוות, וע"ז יעבירו ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ (אבות ג ה). וזכותם של דוד המלך ושל מרן הבעש"ט הקדוש יגן עלינו, שהאירו את כל העולם, ונכח לילך בדרכיהם. ונכח שבמהרה יקיים מה שהשיב משיח למרן הבעש"ט הקדוש אימתי אתי מו, בעת שיתפרסם לימודך ויתגלה בעולם, ויפוצו מעיינותיך חוצה מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם הכהו לעשות יחודים ועלויות כמוך, כמבואר במכתב הידוע הנדפס בסוף ספר בן פורת יוסף, וע"ז נכח בקרוב לגאולה השלימה בב"א.

שזה"ש י"ט שבועות תשע"ט לפ"ק

עטרת פז

אמרות טהורות מרבתינו זי"ע

ויאמר הוי"ה אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שקולתם (שמות יט')

אפשר לומר דהנה זה נאמר אצל יוסף הצדיק ע"ה 'ותתפשהו בבגדו' (בראשית לט יב) היינו בהחלק הרע שנקרא בגד תפשה, ולא בהחלק הטוב הנקרא לבוש, וזה הציל יוסף ממנה ע"י דיוקנא של אביו שהוא בחינת תפארת. כדברי הרב הקדוש רבי אליעזר **מדזיקאב** זצלה"ה, הובא דבריו בספר דברי תורה מהרב הגאון"ק **ממונקאטש** שליט"א, וזה לשונו: ושמעתי בשם זקני הרב הקדוש הר"ר אליעזר זיע"א אבד"ק דזיקאב, רמו מה שמציניים בספרים מדת תפארת בתיבת ת"ת, בר"ת וס"ת יחידו, משא"כ בשום ספירה או כונה, כי ת"ת עולה ח"ג השבועות, שכל העליות אז הם בזה וכו' עיי"ש.

הקב"ה שהוא 'אדוניו' של יוסף, 'אל ביתו' אל בית המקדש המקוה בב"א, שנקרא בית, ואז יצא מאותה האשה הידועה הבגד ג"כ, 'ויתפרדו כל פעלי אוך' 'והיתה לה' המלוכה' בב"א ודו"ק.

וזהו מש"כ אצל קבלת התורה, אמר הקב"ה למשה רבינו ע"ה **ויאמר ה' אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם**, היינו שע"י הליכה של משה אל העם, שהוא היה סוד הדעת, **וקדשתם היום ומחר**, ועי"ז **וכבסו שמלותם** שנעשה מכתנות עור, כתנות אור, שע"י הקדושה תכבסו שמלותם ופסקה זוהמתן. ובה ניחא הא דאמר אחר הקדושה כיבוס השמלות, כי ע"י הקדושה אז תכבסו ממילא השמלות, היינו הגופים, שהיה להם אז הגופים כמו שיהיה אחר ביאת משיח צדקינו, חרות על הלוחות, אל תקרי חרות אלא חרות מן מלאך המות כנודע, וזה **וכבסו שמלותם** ודו"ק.

'פורת יוסף' מאמר סד-סה מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

ולפענ"ד יש לומר כי בחג השבועות נעשו ישראל קדושים וטהורים שפסקה זוהמתן (שבת קמו). וניתקן החטא של אדה"ר, וכמו שאמרו חז"ל (עירובין נד.) עה"פ 'חרות על הלוחות' (שמות לב טז) אל תקרי 'חרות', אלא חרות ממלאך המות. ואז נעשים בני ישראל בחינת תפארת, בחינת כתנות אור, כמו יעקב אבינו ע"ה, כי שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם קדמאה (ב"מ טז), וזהו שמרמו הקדוש הנ"ל שת"ת הוא מספר ח"ג השבועות.

וזה דיוסף הצדיק ע"ה עמד בניסיון ע"י דיוקנו של אביו, היינו בחינת ת"ת מספר ח"ג השבועות כאמור, ואז נעשה מבגד חלק הרע לבוש חלק הטוב, כתנות אור, כמו יעקב אבינו ע"ה, וזהו שהציל את יוסף ממנה את החלק הטוב, ורק הבגד עזב אצלה, והוא ע"י קבלת התורה שפסקה זוהמתן כאמור ודו"ק.

וזה עד בא אדוניו אל ביתו פירש"י ז"ל אדוניו של יוסף, היינו עד שיהיה הגאולה שלימה, שאז יתוקן גם חלק הבגד בתיקון השלם, 'עד בא'

בטעמי המצות) שבחינת נר"ה הם דינים גבורות תקיפין, והם כנגד ב' חדשים תמוז ואב שבהם היה עיקר חרבן בית המקדש. לזה ברח הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה שהוא שורש ראשון של כל ישראל 'והיה ברכה' היינו שהם יהיו נמתקים, ולא יהיה שום גלות, אלא על ידי שיש בחירה באדם הגשמי וחוטא, לזה היו אוהזים בנצח והוד עיקר הדינים, ונשארו בבחינת קללה ולא ברכה, אבל רצון הא"ס ב"ה היה שיהיו הם ג"כ בבחינת ברכה ולא קללה, וזהו 'והיה ברכה'. ובהם יש ג"כ בחינת ד' אותיות הוי"ה ב"ה כנודע מכתבי האר"י זלה"ה, לזה **כתיב** 'והיה ברכה'. 'ואברכה מברכך ומקללך אאור' הוא כנגד מדת יסוד צדיק, שיש בו שני צנורות, צנור ימין דקדושה, וצנור שמאל דקליפה כנודע מלקוטי תורה (פ' עקב) ע"ש. לזה 'ואברכה מברכך' הוא כנגד צנור ימין, שיברך בבנים צדיקים זרע של קיימא. 'ומקללך אאור' כו' כנודע. 'ונברכו בך כל משפחות האדמה' הוא כנגד מדת מלכות, כנודע שבמלכות שמים יש בה כ"ב אותיות התורה וזהו ב"ך. וכל הנשמות באים משם וזהו 'כל משפחות האדמה' והבן.

ועל זה כתיב אמור להם באמירה רכה, ברחמנות לבם יברכו את בני ישראל, ועל ידי זה יעשו הם תשובה שלמה, עד שלא יגיע שום פגם לו' מדות שנתברך אברהם ע"ה בהם.

ועוד כה **תברכו את בני ישראל** אמור להם עולה כת"ר, ויחודא תתאה ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וא' הוא יותר, כי א' זו נשמה לצורך היחוד עם בעלה כנודע והבן.

'בן בית' ח"ב דף יד מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

(אבות פ"א מי"ב) אוהב אפילו סתם בריות. לזה חלק הקב"ה הברכות דייקא לאהרן הכהן איש החסד וכן בניו. ומסתמא שאר כהנים דעלמא הם ג"כ בבחינת חסד, ואוהבים את ישראל. ואם נמצא כהן כזה שאינו אוהב את ישראל, על זה אמרו בזהר הנ"ל, לא תבעי מניה ברכתא כלל. וכן איתא בזהר חדש (פ' נשא) ווי ליה למאן דאתי למפתיה למאריה בלבו רחיקא ולא ברעותא שלימתא ע"ש.

לזה כתוב כה תברכו את בני ישראל ר"ל איתא בזוהר שם (נשא קמח). 'כה יהיה זרעך' (בראשית טו ה) מאי כה הא כתרא עשיראה קדישא, ותאנא כה יהיה זרעך ממש, בההיא שעתא חדי אברהם לאסתכלא ולמנדע שמיא, ולא תדבקא ביה ממש, דאתבשר ליה בכה ע"ש. וזהו שאמר הקב"ה שיתברכו ישראל בלשון 'כה יהיה זרעך' **כה תברכו את בני ישראל**.

ואיתא בבמדב"ר (פ' נשא פ"א פ"ב) אמר רבי פנחס בן יאיר, ז' ברכות ברח הקב"ה את אברהם אבינו ע"ה, והם כנגד שבע מדות חג"ת נהי"מ. ואלו הן 'ואעשך לגוי גדול' הוא כנגד מדת חסד כנודע 'מכהן הגדול מאחיו' (ויקרא כ י) שהוא חסד עלאה. 'ואברכך' הוא כנגד מדת גבורה, כנודע מכתבי האר"י זלה"ה שממדת גבורה היינו משורש הגבורות הנמתקות בא יותר ברכות לעולם ממדת חסדים. 'ואגדלה שמך' הוא כנגד מדת ת"ת שהוא שם הוי"ה ב"ה, ועל זה נאמר יתגדל ויתקדש שמייה רבא כנודע. 'והיה ברכה' הוא כנגד שתי מדות נצח והוד, שהם בחינת תרי פלגי גופא והם חד, ואיתא בלקוטי תורה (פ' בא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

דבר אל אהרן ואל בניו לאמור כה תברכו את בני ישראל אמור להם (ויכ)

וא"ת למה צוה דוקא לכהנים לברך את ישראל, והיה יכול לצוות כביכול שכל אחד מישראל יברך את חברו, או זקני הדור יברכו שאר עם בני ישראל.

אלא שאיתא בזוהר (פ' נשא קמז), רבי אבא אמר, כלהו כחדא מתברכין בכ"ב אתון, גליפין דשמא קדישא, דאתכליל וסתים הכא, בכ"ב אתון מתברכין כלהו, ואינון רחמי גו רחמי, דלא ישתכח בהו דינא. ולא, והא כתיב 'ישא הוי"ה פניו אליך' (שם פסוק כו). אמר רבי אבא ישא יסלק ויעבר בגין דלא ישתכח דינא כלל. תאנא כל כהן דלא רחמין ליה עמא לא יפרוס ידיו, מ"ט משום דלא בריך בחביבותא, דכל כהן דהוא לא רחים לעמא, או עמא לא רחמין ליה, לא יפרוס ידיו לברכה לעמא, דכתיב 'טוב עין יבורך' (משלי כב ט). אל תקרי יבורך אלא יברך. ואמר רבי יצחק, כהנא דברין בעינא טבא אתקיים, ודלא מברך בעיני טבא כתיב עליו 'אל תלחם את לחם רע עין' (שם כג ו), ולא תבעו מיניה בברכתא כלל ע"ש.

לזה נראה לפי שסתם כהן הוא איש חסד, כנודע מאהרן הכהן ובניו, והוא היה אוהב שלום

עטרת המועדים

מספרי רבותינו ז"ע

לחג השבועות

ליכך המדות להיות אדם ואז יקבל התורה

ובענין קניית מדות שהן מוטבעות בנפש השפלה, הכלולה מארבע בחינות דומים צומח חי מדבר, כי גם הם מורכבות מטוב ורע, והנה בנפש הזו תלויות המדות רעות וטובות, והנפש היסודית הוא כסא ויסוד ושורש אל הנפש העליונה השכלית, אשר בה תלוין קיום תרי"ג מצות התורה, לפיכך אין המדות התלוין בנפש הבהמיות היסודית מכלל תרי"ג מצות התורה, כי לא ניתנה תורה לבהמה אלא לאדם, ולכך קודם קבלת התורה בא ימי ספירה ז' פעמים אדם, שלא זיכך המדות להיות אדם ואז יקבל התורה, כי מי שלא זיכך המדות הוא חיה רעה ממש, ולא ניתנה התורה לבהמה ולחיה.

כי המדות טובות הם הכנות עיקריות אל תרי"ג מצות בקיומם באור וחיות, ואין כח בנפש השכלית לקיים המצות על ידי תרי"ג אברי הגוף, אלא באמצעות נפש היסודית המחוברת אל הגוף, דמו בנפשו הוא' (ויקרא יז יד), ובו תלויה קיום המצות וביטולן, כי המדות רעות קשים מן העבירות, כל הכועס כאלו עובד ע"ז (סוטה ד:) ומי שיש בו גסות הרוח הוא ככופר בעיקר, וראוי לגדעו כאשירה, ואין עפרו ננער (שם ה.).

ולהיות המדות עיקרים ויסודית, לא נמנו בכלל תרי"ג מצות התלויים בנפש השכלית, ובהיותו ממוכן במדות טובות, בנקל לו לקיים כל התרי"ג מצות וענוה אמת ושפלות הרוח, משרה עליו אור השכינה, וטועם בתורה ומצות מעין עולם הבא, ובזה נקל לו לקיים הכל. וכמו שהגוף נבנה בתרי"ג מארבע יסודית חומרים, כמו כן נפשות ארבע היסודית הם יסודית לכל המדות רעות וטובות, אשר באמצעותן יבטל או יקיים התורה והמצות, והמקיימין הוא נפש שכלית כלול מארבע יסודית קדושים, אשר משם חצבו תרי"ג אברי הנפש.

'זוהר ח' מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

אין לומר ולא ללמוד משניות בליל שבועות

איתא בזוה"ק (ח"א ח) בההיא ליליא דכלה אזדמנת למהוי ליומא אחרא גו חופה בבעלה, למהוי עמה כל ההוא ליליא, ולמחדי עמה בתקנהא דאיהי אתתקנת, למלעי באורייתא מתורה לנביאים, ומנביאים לכתובים, ובמדרשות דקראי, וברזי דחכמתא, עכ"ל.

בכאן אמר תורה נביאים כתובים, ועל פי זה נסדר סדר על פי מרן האר"י לומר תנ"כ, ובפרשת אמור (ח"ג חג) אמר דבעי ליה למלעי בהאי לילא אורייתא דבע"פ, ועל פי זה סידר איזה מסדר

משניות, חוץ מזה שאין ללמוד כלל משניות בלילה הזה מכמה טעמים, מכל שכן לומר משנה משנה מכל מסכת שאין לזה לא טעם ולא ריה, ומרן הרב **בית יוסף** [שלמד משניות בליל שבועות, זה] מחמת שהיה רגיל להיות לו התגלות על ידי משניות היה לומד משניות [כמובא בהקדמתו לספר 'מגיד מישרים'], אבל חוץ ממנו אין לומר כלל ולא ללמוד אפילו פרק משניות בלילה הזה, וכל אחד ילמוד תורה שבע"פ לפי השגתו, גמרא וזוהר ודרשות דקראי ואידרא כפי היכולת, דנשא, או דהאזינו, או דמשפטים.

וכבר בימי חורפי היה לי פתחון פה בפילפול גדול לפני דודי מורי **רבינו צבי מזידיטשוב** שלא לומר ולא ללמוד משניות בלילה הזאת, והוא החזיק מאד שילמוד משניות ויאמר, ופלפלתי עמו הרבה בחכמה שאסור לומר, ולא הודה לי, והיה זה ביום שבת שבילילה היה ליל שבועות, ובשנה השניה ערב שבועות נכנסתי לפניו על איזה ענין, ואמר לי **בני אייזיק** שלשים שנה למדתי ואמרת משניות בלילה הקדושה דשבועות, איבדתי זכותי שאסור לומר וללמוד משניות כדברך, והודה לי בפנים נהורין, ואמר לי כבר הזהרתי את התלמידים שלא יעיינו כלל במשניות בלילה זאת כי זאת קודש לה' למעלה למעלה והבן היטב.

'זוהר ח' ח"א דף לה. מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

שלא יפסיק בשום שיחה

ליזהר באזהרות מרן אלהי קודש **הריב"ש טוב**, ליזהר אחר התיקון שעשה בלילה, באזהרה גדולה, שלא יפסיק בשום שיחה הנראה כעין בטלה, עד אחר שאומר במוסף כתר, כי אז עולין כל קישוטי כלה שעשה בלילה, על כן יזהר הרבה לטהר מחשבתו על כל פנים עד כתר זה.

'זוהר ח' ח"א דף לה. מרבנו יצחק אייזיק מקאמרנא

ליזהר מאד באמירת 'אהבה רבה'

וליזהר מאד באמירת **אהבה רבה** קודם ק"ש שיהיה בכונה גדולה ובדביקות הבורא ב"ה אין שיעור, שיהיה קשה להוציא כל תיבה ותיבה מחמת אהבת הבורא באמונה שלימה בהתפשטות הגשמיות מכל וכל.

'דמשק אליעזר' מרבנו אליעזר צבי מקאמרנא

ליזהר שלא יפסיק בשום שיחה עד אחר תפלת מוסף

ליזהר באזהרות של מרן אלקי קודש הקדשים **הריב"ש טוב** שלא יפסיק בשום שיחה בעולם עד אחר התפלת מוסף, כי אז נגמר עליות כל קישוטי חתן וכלה מה שהתחילו בלילה לכונוס בהם, ואם יש בו כח להתפלל באור הבוקר ולא יפסיק כלל בשום שינה מה טוב, אבל עתה בזוהרות הללו

שאינן בבני ישראל הקדושים כל כך כח ומוח להתפלל בהשכמה, עכ"פ לא יפסיק שום בר ישראל עד הבוקר בשום שינה בעולם אפילו רגע אחת והוא עד שיטבול במים חיים בקדרותא דשחרא, ואחר סדר זה מותר להניח לישן עד קודם זמן התפלה, ולא יפסיק בשום דבר הגשמי בעולם מעת הטבילה של קדרותא דשחרא עד סוף כל התפלה של שחרית ומוסף, כי אז הוא עת רצון גדול להתפלל ולדבק באמונה ובטחון גדול ביוצר בראשית.

'דמשק אליעזר' מרבנו אליעזר צבי מקאמרנא

עד חג השבועות בקבלת התורה צריך שיהיה אדם השלם

שמעתי מאמו"ר רבי **אליעזר צבי מקאמרנא** שליט"א שאמר בשם אאמו"ר רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זצלה"ה בעל המחבר ספר הקדוש 'נוצר חסד', 'זאת תורת האדם' (כמדבר יט יד). כי ספירות העומר הוא ז' שבועות, ובכל שבוע צריך לכיין האדם ז' ספירות שלימות, ועד שבועות קבלת התורה צריך שיהיה אדם השלם. וזה 'זאת תורת האדם' מקודם צריך להיות אדם ולא חיה רעה ח"ו, ואם הוא אדם השלם 'סור מרע', אז הוא יכול לקבל התורה 'עשה טוב'.

'צפונות' קובץ יד דף מד, בשם הרה"ק רבי פנחס נתן מרידיק

טעם המנהג לטטוח עשבים בחג השבועות

נראה לי טעם הגון מה שנוהגין לטטוח עשבים בחג השבועות, יען כי **השל"ה הקדוש** מביא טעם מדוע חג הזה נקרא חג השבועות, כי שב"ע נוטריקון שבועות ב'יכורים ע'צרת ג' שמות שנקרא החג הזה. ולפי"ז יש לרמוז כי שב"ע הוא אותיות עש"ב, ועל כן נוהגין לפזר עשבים בחג הקדוש הזה.

'פרי חיים' מרבנו חיים יעקב מקאמרנא

טעם שאוכלים מאכלי חלב

טעם שאוכלים מאכלי חלב בחג השבועות מפני שחל"ב מספרו מ', לרמוז כי משה רבינו ע"ה היה מ' יום בשמים לקבל את הלוחות שבהם כת"ר תיבות כמנין כת"ר מצות, כי מחג השבועות התחילו המ"ם יום.

'פרי חיים' מרבנו חיים יעקב מקאמרנא

טעם לקריאת חג השבועות בשם 'עצרת'

אפשר לתת טעם למה קראו חז"ל חג השבועות בשם עצרת. משום שלפני מתן תורה היה כל אחד עושה מה שרוצה איש הישר בעיניו יעשה, אבל לאחר מתן תורה, התורה עוצרת אותו מלעשות כל מה שרוצה לעשות, כי צריך לעשות מעשיו הכול על פי התורה.

'ליקוטי דיבורים' תשס"ה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

יסודות החסידות מרבינו אור שבעת הימים מרן אלקי רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א

לפעמים מתקן המחשבות זרות ולפעמים דוחה

ידוע מהחכמת מרן אלקי הבעש"ט זכותו יגן עלינו, בגלות המר הזה, (תולדות יעקב יוסף פרשת ויקהל אות ג' ועוד) מסוד עליות המחשבות זרות. אשר באין ניצוצין קדישין בלבוש זר כמו שהן עומדין, לצורך עליות מייין נוקבין. ואיש הצדיק יכולת בידו להפכן לקדושה, והבחינה הארה גדולה הנמשכת אח"כ לפי ערך [ה]עליה. ויש בזה חכמות רבות נשגבות אין כאן מקומו. וידוע לתלמידי תלמידי המתאבקין ומתקשרין עד היום תחת כפות רגליו, האיך להעלות נפש כל חי עליה וירידה. עולין לה מצד זה ויורדין לה כל טוב מצד אחר. ועיקר מהכל, לאהוב כל ישראל כבבת עין.

ויש שני בחינות. איש צדיק, כשמעוררין לו המוחין מצד בכור בהמה טמאה. יש ביכולתו וקדושתו לפדותן ולהחזירן לקדושה, על ידי כח תורתו ודביקותו פודה נפשו ורוחו ונשמתו מהקליפה. כי כל אלו הצירופין והמחשבות הם מחלקי נפש רוח ונשמה שלו, והוא מחזירן לקדושה. וכן יש לכל אחד התקשרות, שצריך להעלות פחותי ערך ממדריגתו עם הארץ, להעלותן לד' אלקי ישראל, על ידי הצדיקים הנקראים 'שה פזורה ישראל' (ירמיה נ' יז). והם אותן המתקשרין ומתדבקין עם הצדיקים, [יש] יכולת בידם להעלותן בעולם הזה ובעולם הבא מעמקי שאול. והפדיון שלהם על ידי שה, כי כל הדברים המוגשמים שלו, עברה על מחשבת הצדיק.

וכשהצדיק מהפכו לקדושה, בזה יש כח בידו להעלות כל הנפשות המוגשמות בכח מחשבתו הקדושה, להעלותן לעבודה וליראה. כי מילי דשמיא שלו הנאמרין בדביקות גדול מוכיח אותם (כתובות קה). ובזה מעלה אותם משאול בעולם הזה ובעולם הבא, ואוחז בהם על ידי התקשרותו עמהם במחשבה, כטעם (בראשית לט כב) 'ויתן שר בית הסוהר את כל האסורים ביד יוסף. ואת כל אשר עושים שם' במדריגה פחותה, 'הוא היה עושה' במחשבה ומתקן אותם, וטעם 'עושה' כטעם (במדבר יד, כח) 'עושה חיל', והבינהו. 'ראין שר בית הסוהר ראה את כל מאומה' (בראשית לט כג), כי הצדיק באמת לא עשה כלום, ויש בזה מעיינות החכמה. אין כאן מקומו להאריך וידוע ליודעין.

וכל זה בכלל מצות פדיה. 'ואם לא תפדה וערפתו' (שמות יג ג), כי מי שאינו במדריגה הזאת, בודאי המחשבות באין לבטלו, וכן היצר שלו עדיין מלא רע, ואי אפשר להחזירו לקדושה בדרך פדיון. אזי יקיים 'וערפתו' בסיוגים. עד שיסיר כח היצר ולא תאבה אליו ואל תתאו למטעמותיו, כי ימשוך אותך אחריו, וכן המחשבות ידחה לגמרי.

אבל צדיק, כשדוחה איזה מחשבה בלי פדיון. הוא כהורג נפש רוצח הוא. וכן אותן הנפשות

המחזירין קשי קדל לצדיקים, ומדברים סרה עליהם, יקיים בהם 'וערפתו', 'ימחו מספר חיים', ואף 'עם צדיקים' בטפל להם 'אל יכתבו' (תהלים סט כט). וירדו לבאר שחת. ולכן מצות פדיה קודמת לעריפה. **והבן מאוד אוצר החסידות.**

'אוצר החיים' שמות דף עז.

אין חוזק כתחילת החסידות

אמר מרן אור צח הריב"ש טוב (מוכב בספר רב ייבי פרשת במדבר) אין חוזק כתחילת החסידות. כי כשבאין לחנות מליאה כל מיני מעדנים ורוצה לקנות, נותנין לו מעט ליטעום שיידע מה לקנות, ואחר כך כשמבקש עוד, אומרין לו, בחינם אינם נותנין כאן, שלם ויתנו לך. כך הקב"ה מטעים לאדם בתחילתו אֵת מתיקות אורו בתורה ובמצוות ותפילה, בסוד ביאה ראשונה שעשאה כלי לקבל בעליות הרצון, ואחר כך צריכין לקנות הקדושה באגר שלים, בטהרה וקדושה, כל אחד כפי כח נשמתו. והביאה ראשונה נקרא 'ראה', שמתירא מאד שלא ליפול ממדריגתו, ויתאבד ממנו המתיקות והאור הרב, ובה שומר עצמו מכל רע של מחשבה דיבור ומעשה, ואם נכשל חלילה ונפל, עושה תשובה באמת עד שחזור אל מדריגתו עד שיהיה ראוי בעבודתו יתברך, [להיות] כלי שלימה מוזכר ביראה ורעדה, ושכרו לטעום מאורו יתברך...

'וזהו ח"י' דף דף סה:

דיבוק חברים

רבי חנינא בן חכנאי אומר, הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה, הרי זה מתחייב בנפשו (אבות ג, ד). לכן אמר התנא, כשתראה אדם שהוא נייעור בלילה, ומהלך בדרך יחידי בלי התחברות עם שום אדם, וכל היום הוא סגור ומסוגר יחידי בהתבודדות, ומפנה לבו לבטלה, כי בכל אלה יש כוונת פנימיות דקה מן הדקה לבטלה, ולא לשמא דקב"ה אלא מאנשי שם, כי דרך טפשי עולם ושוטים לשבח לאיש כזה, והוא להם לקדוש יחשב, שאין כמוהו, נעור כל הלילה, ויושב בתענית בדד כמו מצורע מוסגר, והוה דרך אפילה וחושך. **ולא כן דרך חסידות שלמדנו רבותינו הקדושים מרן אלקי הריב"ש זצ"ל...**

משא"כ דרך שקר מקליפות נגה, אשר הרבה צריך שמירה כל ימיו, אפילו צדיק גמור, צריך חיפוש אחר חיפוש להינצל מדקות קליפה זאת, וסימן הקדושה [הוא] 'אין' ממש, מבלי נטות לשום רצון כי אם רצון הבורא, ואם לאו הרי זה מתחייב בנפשו, כי יצטרך לבוא לגלגול, להעלות כל בחינות שלא לשמה שעשה, ויתגלגל הרבה פעמים באבנא בקוספתא.

'נוצר חסד' אבות ג, ד

דרך החסידות

דרך החסידות שלמדנו רבותינו מרן אלקי הריב"ש זצ"ל, כשיזכה לבוא למדריגות עולם התיקון, אחר עבר עליו הרבה סגופים ופרישות, ילך בדרך הממוצע באהבת ישראל, ובהכנעה אמת אין ממש, וכל דבוריו יהיה מתוקים ועריבים לכל ישראל ביחודים ודביקות אהבה בתענוגים, וצריך לזה כמה דרכים אמיתיים והתנהגות לבוא לזה דרך אמת דרך צדיקים אשר יודע הש"י.

'נוצר חסד' אבות ג, ד

מעלת החסידות

רבי פנחס בן יאיר אומר, זריזות מביאה לידי נקיית וכו' יראת חטא מביאה לידי חסידות וכו' (ע"ז כ:). החסידות הוא יותר מנקי וקדוש, כי נקי שהוא נקי מפעולות הרעות, אבל עדיין יש לו מלחמה עם צד הרע, ויש לו יסורים מעט מכבישות הרע, כי עוד לפעמים נתעורר תשוקת הרע, והוא מהפכו לטוב ע"י מלחמה כבידה. וקדוש שנתקדש לאלהיו, אעפ"כ בהעברה בעלמא עובר הרע, והוא נכנע תיכף בנקל ע"י קדוש השוכן בתוכו.

וחסיד, הוא ששב למושכל גמור עד שהטוב הוא לו טבע שני מוטבע בטוב, ומואס ברע עד שאינו חוטא אף באחוריים אף במחשבה קלה 'חסידה' ברשיים ביתה' (תהלים קד יז), ובוה עושה לפנים משורת הדין, ויכול לשנות כל הטבעים, כי כולם משועבדים תחת ידו, כמו ר' חנינא בן דוסא ומרן אלקי האר"י והבעש"ט וכל הצדיקים כמותם...

ומהחסידות בא לידי רוח הקדש, שמיידח יחודים ופותח שערי שמים ונחה עליו רוח ד', ורואה וצופה היכלות ועולמות שלמעלה, וצופה ומביט מסוף עולם ועד סופו, כמו שראינו בעיינינו כמה צדיקים בדרותינו שזכו לזה, וכל אחד לפי השגתו, והלואי שאזכה להיות עפר תחת כפות רגליהם, ויש בזה הרבה לדבר מטפשות אנשי דורינו, ואשים לפי מחסום, ורוח הקדש מביאה לידי תחיות המתים...

'פני זקן' שקלים ירושלמי ג, ה

ללמוד ספרי חסידות

וסוף דבר תאמין במה שהאמין אחרון בדורינו וגדול בנביאים, **מרן אלהי קודש קדשים מורינו ורבינו הרב ישראל בן אליעזר בעל שם טוב,** שזכה לכתר שם טוב אור זרוע לצדיק, **ומספרי הכהן הגדול 'תולדות יעקב יוסף' 'בן פורת יוסף' 'צפנת פענח' 'כתנות פסים' 'ודגל מחנה אפרים'** תדרשהו ותמצא מרגוע לנפשך, אשר זכה על ידי אמונתו באלהיו ודביקותו שנעשה לו נסים ממש כמו לרבי חנינא בן דוסא, ויותר דברים מבהילים לא נראה מימות התנאים, ורבו שלמדו חכמה היה אחיהו השלני הנביא, ודבור קטן מדבריו הוא מעיין החכמה הקדמה אמיתות לכל כתבי מרן האר"י, והיה מלא חכמה ויראת חטא וחסידות ועונה על כולם, שהיה ממש נחשב כאין בעיניו, ורוח הקודש ושכינה שורה עליו בקביעות, ברגע קטן צפה בכל ההוה שבעולם, והיה לו עליות נשמה ועליות פרדס השגה ממש של ר' עקיבא וחבריו (חגיגה יד:), וגילוי אליהו ומלאכים ונשמות, ולמד לנו דרכי השם הנכבד והנורא, ואחריו נלך עד ביאת יינון.

'אוצר החיים' במדבר דף קו:

יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזוהר, אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזוהר והתיקונים כתבי מרן [האר"י] לבלו עם חסידות והקדמות של **מרן הריב"ש זצ"ל,** והיו מבטלין כל הגזירות רעות, והיו ממשכיין שפע ואור על כל העולמות, וכן השפעות פשטיות בני חיי מזוני, טעמו וראו כי טוב ה', ממש חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזוהר ובכתבי מרן, ללמוד בקדושה ובשמחה ובנועם וביראה ואהבה, כל אחד לפי השגתו וקדושתו, וכל ישראל קדושים, ומה אעשה הש"י יאיר לעמו באור התורה.

'נוצר חסד' אבות ד, כ: